

У П У Т С Т В О

ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ ПРОГРАМА ПОДРШКЕ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА, ПРЕДУЗЕТНИКА И КЛАСТЕРА У 2016. ГОДИНИ

Програм подршке интернационализацији привредних друштава, предузетника (даље: Привредни субјекти) и кластера у 2016. години (даље: Програм) имплементира Развојна агенција Србије (даље: РАС).

Правни оквир

Правни оквир за реализацију Програма чине Закон о контроли државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 51/2009), Закон о рачуноводству („Сл. Гласник РС“ бр. 62/2013), Закон о регионалном развоју („Сл. Гласник РС“ бр. 51/09 и 30/10), Закон о удружењима („Сл. Гласник РС“ бр. 51/09 и 99/11 – др. закони), Закон о привредним друштвима („Сл. Гласник РС“ бр. 36/11, 99/11, 83/14 и 5/15 – др. закон), Закон о платном промету („Сл. лист СРЈ“ бр. 3/02, 5/03, 43/04, 62/06, 111/09 - др. закон, 31/11 и 139/2014 – др. закон) Уредба о правилима за доделу државне помоћи („Сл. гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14), Уредба о утврђивању услова, критеријума и начина акредитације за обављање послова регионалног развоја и одузимања акредитације пре истека рока на који је издата („Сл. Гласник РС“ бр. 74/10 и 4/12), Уредба о условима и начину привлачења улагања („Сл. Гласник РС“ број 27/16), Програм рада РАС за 2016. годину, као и уговори којима се конкретизују права и обавезе по овом програму, закључени:

1. Између одобреног привредног субјекта и кластера (корисника бесповратних средстава) и пружаоца услуга,
2. Између РАС и одобреног привредног субјекта и кластера (корисника бесповратних средстава).

Термини:

Правна лица, у смислу Закона о рачуноводству, разврставају се на микро, мала, средња и велика, у зависности од просечног броја запослених, пословног прихода и просечне вредности пословне имовине утврђених на дан састављања редовног годишњег финансијског извештаја у пословној години.

У **микро правна лица** разврставају се она правна лица која не прелазе два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 10;
- 2) пословни приход 700.000 ЕУР у динарској противвредности;
- 3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 350.000 ЕУР у динарској противвредности.

У **мала правна лица** разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из става 2. овог члана, али не прелазе два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 50;

- 2) пословни приход 8.800.000 ЕУР у динарској противвредности;
- 3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 4.400.000 ЕУР у динарској противвредности.

У **средња правна лица** разврставају се она правна лица која прелазе два критеријума из става 3. овог члана, али не прелазе два од следећих критеријума:

- 1) просечан број запослених 250;
- 2) пословни приход 35.000.000 ЕУР у динарској противвредности;
- 3) просечна вредност пословне имовине (израчуната као аритметичка средина вредности на почетку и на крају пословне године) 17.500.000 ЕУР у динарској противвредности.

У **велика правна** лица разврставају се правна лица која прелазе два критеријума из става 4. овог члана.

Разврставање у складу са наведеним критеријумима врши правно лице самостално на дан састављања финансијских извештаја и добијене податке користи за наредну пословну годину.

За прерачунавање девизних износа из ст. 2-4. овог члана у динарску противвредност, примењује се званичан средњи курс динара, који утврђује Народна банка Србије, а који важи последњег дана пословне године за коју се саставља редован годишњи финансијски извештај.

Новооснована правна лица разврставају се на основу података из финансијских извештаја за пословну годину у којој су основани и броја месеци пословања, а утврђени подаци користе се за ту и наредну пословну годину.

Просечан број запослених израчунава се тако што се збир укупног броја запослених на крају сваког месеца, укључујући и запослене у иностранству, подели са бројем месеци у пословној години.

Предузетници се, у смислу овог закона, сматрају микро правним лицима.

Кластери, у смислу овог програма, су правна лица, географске концентрације међусобно повезаних предузећа, специјализованих добављача, пружалаца услуга, предузећа у повезаним секторима и повезаних институција у подручјима у којима међусобно конкуришу, али и сарађују.

ЦИЉЕВИ ПРОГРАМА

Општи циљ: Основни циљ овог програма је интернационализација привредних друштава, предузетника и кластера у циљу присутности и остваривања већег прихода на међународном тржишту.

Специфични циљеви:

- развој нових производа конкурентних на међународном тржишту;
- већи број производа из Србије у складу са међународним стандардима;
- повећање конкурентних производа из Србије на међународном тржишту;
- смањење трошкова производње;
- већа атрактивност домаћих производа на међународном тржишту;
- повећање извоза;
- освајање нових тржишта;

- учвршћивање позиција на међународном тржишту;
- повећање промета привредних друштава корисника овог програма;
- повећање запослености;
- смањење трошкова производње.

ЦИЉНА ГРУПА:

Правна лица категорисана као микро, мала, средња и велика правна лица у складу са чланом 6. Закона о рачуноводству, предузетници који воде пословне књиге по систему двојног књиговодства, који годишње финансијске извештаје достављају Агенцији за привредне регистре на обраду и којима је претежна делатност производња, прерада или пружање услуга које могу бити предмет међународне трговине, као и кластери који су оријентисани на производну или прерађивачку делатност или пружање услуга које могу бити предмет међународне трговине (уколико већина чланица кластера има претежну делатност производње, прераде или пружање услуга које могу бити предмет међународне трговине) и који су уписани у регистар удружења у Агенцији за привредне регистре.

УСЛОВИ ЗА УЧЕШЋЕ У ПРОГРАМУ

Право на доделу средстава имају микро, мала, средња и велика предузећа и предузетници, који кумулативно испуњавају следеће услове:

- да је претежна делатност привредних субјеката производња, прерада или пружање услуга које могу бити предмет међународне трговине (испуњеност овог услова ће се проверавати на основу шифре делатности под којом је привредни субјекат регистрован у АПР. Изузетно, у случају да се претежна шифра привредног субјекта односи на делатности које су искључене овим програмом, а привредни субјекат обавља и производну делатност, потребно је да достави образложење из кога се види да је сврха овог програма у складу са природом додатне делатности коју привредни субјекат такође обавља, а која није искључена овим програмом. На основу тога ће Комисија за оцењивање и избор захтева за доделу бесповратних средстава ценити испуњеност овог услова);

- да су регистровани на територији Републике Србије и да су у већинском домаћем приватном власништву;
- да су основани не касније од 27. априла 2014. године;
- да успешно послују претходне две године;
- да воде пословне књиге по систему двојног књиговодства претходне две године;
- да су измирили обавезе по основу пореза и доприноса;
- да у претходној и овој години нису по истом основу користили подстицајна средства других државних институција и институција Аутономне покрајине Војводина.

Право на доделу средстава имају кластери који кумулативно испуњавају следеће услове:

- да су уписани у Регистар удружења у складу са важећим Законом;
- да су основани не касније од 27. априла 2015. године;

- да имају најмање 12 активних чланова (најмање девет привредних друштава и предузетника и три институције за подршку: носиоце иновационе делатности према Закону о иновационој делатности, образовне или друге институције);
- да имају за чланове минимум 60% микро, малих и средњих предузећа и предузетника и бар једну научно-истраживачку организацију;
- да нису у стечајном поступку или поступку ликвидације;
- да имају измирене обавезе по основу пореза и доприноса;
- да су предузећа, чланови кластера, учесници на пројекту, регистрована на територији Републике Србије и да су у већинском домаћем приватном власништву;
- да су поднели захтев са потребном документацијом у складу са наменом средстава;
- да предузећа, чланови кластера, нису у тешкоћама према дефиницији привредног субјекта у тешкоћама;
- да у овој години нису по истом основу користили подстицајна средства других државних институција и институција Аутономне покрајине Војводине.

РАС ће у складу са правилима Програма вршити проверу и унакрсну анализу са другим институцијама које спроводе сличне програме.

НАМЕНА БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА

Средства из Програма намењена су за суфинансирање трошкова пружаоца услуга за следеће активности:

- **Нови дизајн производа и амбалаже**, односи се на:

- израду идејног решења или
- пробног узорка нове амбалаже.

Резултат ове активности подразумева могућност упоредне анализе копије или нацрта новог решења, односно амбалаже са копијом старог решења, односно амбалаже ако постоји на почетку пројекта.

- **Побољшање постојећих и развој нових технолошких процеса**

Ова активност подразумева вршење технолошких процеса на нов, другачији или унапређен начин. Резултат ове активности подразумева израђену техничко/технолошку документацију, при чему је при подношењу пријаве потребно доставити и документ са описом претходног стања.

Пројектом се не подржавају инфраструктурни пројекти, те резултат активности побољшања постојећих и развој нових технолошких процеса не може бити техничка документација за инфраструктурне пројекте.

- **Побољшање постојећих и развој нових производа намењених и страним тржиштима**, односи се на:

- функционалне и квалитативне модификације постојећег производа које нису рутинске или редовне промене;

➤ развој новог производа и припрему производње нових производа који не представљају рутинске или уобичајене промене.

Резултат ове активности подразумева израђену техничку документацију за нови, односно побољшан постојећи производ, са приказом конкретног резултата унапређења.

При подношењу пријаве за побољшање постојећих производа (функционална и квалитативна модификација постојећих производа) потребно је приликом подношења пријаве доставити документ са описом претходог стања.

- **Тестирање нових производа**

Резултат ове активности подразумева издат сертификат или атест о извршеном тестирању производа од стране надлежне институције или организације.

- **Учешће на међународним сајмовима у иностранству**

Под оправданим трошковима сајамских активности подразумевају се трошкови закупа и изградње излагачког простора, административни трошкови (уписнина), техничке услуге (прикључак, утрошак воде и електричне енергије).

- **Испитивање страног тржишта**

Резултат ове активности подразумева урађену студију оправданости пословања привредног друштва, наручиоца анализе, на иностраном тржишту/тржиштима, као и предлог на која тржишта привредно друштво треба да се фокусира.

Напомена: Велика предузећа и кластери могу конкурисати само за две врсте активности:

- **Учешће на међународним сајмовима у иностранству**
- **Испитивање страног тржишта**

Привредни субјекат или кластер може поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава. За одабрану активност привредни субјекат или кластер ангажује стручног пружаоца услуга који је задужен за успешно спровођење предложеног пројекта, сем у случају конкурисања за „Учешће на међународним сајмовима у иностранству”. Пружаоци услуга не могу бити физичка лица, већ само правна лица и регистровани предузетници. Привредни субјекат или кластер може, изузетно, да ангажује страног пружаоца услуге који нема представништво у Републици Србији, уколико на територији Републике Србије не постоји пружалац услуге који може реализовати предметну активност. Понуда, референтна листа и биографија ангажованих пружалаца услуга-консултанта мора бити преведена на српски језик и оверена од стране судског тумача. Цена услуге мора бити изражена у динарима по средњем курсу Народне банке Србије на дан давања понуде. Такође, неопходно је да подносилац пријаве приложи и изјаву (Образац IV) којом потврђује да на територији Републике Србије не постоји пружалац услуге регистрован на шифру делатности која је подобна за реализацију активности са којом се аплицира и да је из тог разлога ангажован страни консултант.

Програмом се финансирају и активности које су започете у 2016. години (сем активности „Учешће на међународним сајмовима у иностранству“), а нису завршене до

тренутка објављивања јавног позива. Сва плаћања у вези са реализацијом пројектних активности могу бити започета у 2016. години пре објављивања јавног позива, али не могу бити завршена до тренутка објављивања јавног позива. Активности за које су одобрена средства, као и сва плаћања у вези са реализацијом истих од стране корисника средстава, морају бити завршена најкасније **12 месеци од дана потписивања уговора са РАС**. Крајњи рок за подношење извештаја РАС је 30 дана од дана реализовања активности.

Средства се не могу користити за програме који се реализују у:

- војној и дуванској индустрији;
- трговини;
- примарној пољопривредној производњи;
- финансијском сектору;
- сектору услуга које нису предмет међународне трговине;
- организацији игара на срећу и лутрији.

НАЧИН ФИНАНСИРАЊА

Укупна расположива средства за реализацију Програма износе **90.700.000,00 динара**. Износ од 90.000.000,00 динара је намењен изабраним корисницима бесповратних средстава, и то:

- 50.000.000,00 динара за ММСП,
- 40.000.000,00 динара за велика предузећа и кластере.

Остатак износа од 700.000,00 динара је резервисан за трошкове расписивања јавног позива и трошкове мониторинга.

Средства се додељују привредним субјектима и кластерима у складу са чл. 95. - 97. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13 и 97/13, 119/2014), као државна помоћ мале вредности (*de minimis* државна помоћ). У складу са чланом 95. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, износ *de minimis* државне помоћи који се додељује кориснику не сме прећи 23.000.000,00 динара у било ком периоду у току три узастопне фискалне године.

Одабрани привредни субјекат/кластер је у обавези да, пре дана закључивања Уговора са РАС, закључи Уговор са изабраним пружаоцем услуга или достави профактуру и да један примерак тог уговора/профактуре достави РАС. Уговор закључен са привредним субјектом/кластером и пружаоцем услуга или профактура, мора бити у складу са понудом привредном субјекту или кластеру од стране пружаоца услуга достављеном при подношењу пријаве у погледу предмета уговора, цене услуге пружаоца услуге, рокова реализације и осталих елемената понуде на основу којих је пројекат оцењен, без обзира на то да ли је Комисија одобрила максимални износ средстава или је он умањен.

У случају да су наведени елементи промењени или је приложен уговор са другим реализатором активности чија понуда није приложена приликом подношења пријаве,

РАС задржава право да не потпише Уговор са изабраним привредним субјектом или да одлука поново буде размотрена на Комисији. Поред тога, примењују се важећи прописи из области регионалног развоја, о државној помоћи, облигационим односима и општег управног поступка (поступак оцењивања, по приговору и др.).

Динамика преноса средстава

Средства се додељују у износу од **50.000,00 до 1.000.000,00** динара за привредна друштва и предузетнике у зависности од врсте активности, док се за кластере средства додељују у износу од **100.000 до 2.000.000,00** динара. За учешће на сајмовима привредним друштвима ће се додељивати средства у износу до **600.000,00 динара** ако нису до сада извозили, односно до **1.000.000,00 динара** уколико већ извозе. РАС ће на основу уговора са корисником средстава рефундирати износ до **50%** од укупног износа оправданих трошкова пројекта без ПДВ-а. Средства ће бити рефундирана привредном субјекту након завршетка пројекта и достављања извештаја и доказа о завршеним активностима.

Средство обезбеђења:

Није потребно јер се врши рефундација одобрених средстава по завршетку активности и пријему документације којом се доказује њена реализација.

ВРЕМЕНСКИ ОКВИР

Јавни позив ће бити расписан 27. априла 2016. године и трајаће до утрошка средстава. Пријаве ће се разматрати сукцесивно, једном недељно, почевши од 24. маја 2016. године. Крајњи рок за завршетак активности и реализацију плаћања у вези са обављеним активностима од стране корисника средстава је 12 месеци од дана потписивања уговора. Крајњи рок за подношење извештаја РАС је 30 дана од дана реализовања активности.

НАЧИН ПРИЈАВЉИВАЊА:

Документација која се подноси приликом пријављивања:

За привредна друштва и предузетнике:

1. Попуњена, потписана и оверена пријава (Образац I);
2. Уверење надлежне пореске управе да је подносилац захтева измирио све јавне приходе (порезе и доприносе) до датума објављивања јавног позива (уверење не сме бити издато пре 27. априла 2016. године) - оригинал или оверена копија од стране надлежног органа овере;
3. Биланс стања, биланс успеха и статистички извештај за 2015. годину – Копија Потврде о регистрацији редовног годишњег финансијског извештаја за 2015. годину издата од Агенције за привредне регистре (АПР). Уколико привредни субјекат није

добио Потврду о регистрацији редовног годишњег финансијског извештаја за 2015. годину, доставити биланс стања, биланс успеха и статистички извештај за 2015. годину, потписане и оверене од стране лица одговорног за састављање финансијског извештаја и писмену изјаву законског заступника правног лица/предузетника о веродостојности и истовестности примерку који је достављен АПР-у на коначну обраду;

4. Потписана и оверена писмена изјава подносиоца захтева о прихватању услова за доделу средстава (Образац II);

5. Потписана и оверена писмена изјава о додељеној државној помоћи мале вредности (*de minimis* државна помоћ) (Образац III);

6. Понуда пружаоца услуга (у даљем тексту: понуђач) за предложени пројекат, оверена и потписана од стране понуђача, која садржи јасно дефинисан предмет и обим активности, рок реализације и цену услуга изражену у динарима и приказаним ПДВ са:

- референцама понуђача и
- биографијама ангажованих пружалаца услуга.

Уколико се конкурише за учешће на међународном сајмову неопходно је доставити фотокопију профактуре сајма са јасно разложеним трошковима.

7. Уколико привредни субјекат ангажује страног консултанта потребно је приложити потписану и оверену писмену изјаву подносиоца захтева, односно његовог законског заступника, да на територији Републике Србије не постоји пружалац услуге (консултант) који може да одговори на захтеве привредног субјекта за реализацију предложене активности у оквиру Пројекта (Образац IV). Уколико се утврди супротно, пријава ће бити одбачена;

8. Уколико се у оквиру пројектне активности - побољшање постојећих и развој нових технолошких процеса, конкурише за побољшање постојећих технолошких процеса, уз пријаву приложити и документ којим се описује претходно стање истог;

9. Уколико се у оквиру пројектне активности - побољшање постојећих и развој нових производа, конкурише за побољшање постојећих производа, уз пријаву приложити и опис техничких карактеристика и фотографију производа.

10. За привредна друштва и предузетнике који конкуришу са наступање на сајму, а већ обављају спољнотрговинску размену: Уговор о закљученом спољнотрговинском послу са иностраним купцем или одговарајућа документација из које се недвосмислено може закључити да се ради/ло о извозном послу или пословима којима се утиче на подстицај извоза (фактуре, наруџбенице...) у претходној или текућој години;

За кластере:

1. Попуњена, потписана и оверена пријава са подацима о кластеру (Образац I);

2. Уверење надлежне пореске управе да је подносилац захтева измирио све јавне приходе (порезе и доприносе) до датума објављивања јавног позива (уверење не сме бити издато пре 27. априла 2016. године) - оригинал или оверена копија од стране надлежног органа овере;

3. Биланс стања, биланс успеха и статистички извештај за 2015. годину- – Копија Потврде о регистрацији редовног годишњег финансијског извештаја за 2015. годину издата од Агенције за привредне регистре (АПР). Уколико привредни субјекат није добио Потврду о регистрацији редовног годишњег финансијског извештаја за 2015.

годину, доставити биланс стања, биланс успеха и статистички извештај за 2015. годину, потписане и оверене од стране лица одговорног за састављање финансијског извештаја и писмену изјаву законског заступника правног лица/предузетника о веродостојности и истовестности примерку који је достављен АПР-у на коначну обраду;

4. Потписана и оверена писмена изјава подносиоца захтева о прихватању услова за доделу средстава (Образац II);

5. Подаци о чланицама кластера - минимум 12, обавезно за чланице учеснице на предложеном пројекту (образац V.1, V.2, V.3);

6. План рада кластера за 2015. годину;

7. Оснивачки акт кластера;

8. Портфолио кластера;

9. Понуда пружаоца услуга (у даљем тексту: понуђач) за предложени пројекат, оверена и потписана од стране понуђача, која садржи јасно дефинисан предмет и обим активности, рок реализације и цену услуга изражену у динарима и приказаним ПДВ са:

- референцама понуђача и
- биографијама ангажованих пружалаца услуга;

Уколико се конкурише за учешће на међународном сајмову неопходно је доставити фотокопију профактуре сајма са јасно разложеним трошковима.

10. Уколико кластер ангажује страног консултанта потребно је приложити потписану и оверену писмену изјаву подносиоца захтева, односно његовог законског заступника, да на територији Републике Србије не постоји пружалац услуге (консултант) који може да одговори на захтеве привредног субјекта за реализацију предложене активности у оквиру Пројекта (Образац IV). Уколико се утврди супротно, пријава ће бити одбачена.

РАС задржава право да, уколико је потребно, затражи додатну документацију од корисника, али само за комплетне захтеве.

Документација која се подноси након реализације пројектних активности:

1. Попуњен, потписан и оверен захтев за исплату (рефундацију) средстава (Образац 5);

2. Фактура пружаоца услуга;

3. Изводи рачуна са којег су трошкови одобреног пројекта плаћени у целости – са означеном исплатом;

4. Доказ да је пројекат завршен - приложен извештај о реализацији пројектних активности/одласку на сајам и оствареним резултатима, у складу са уговором између РАС и корисника средстава.

РАС задржава право да, уколико је потребно, затражи додатну документацију у сврху доказивања реализације подржане активности.

ПРОЦЕДУРА СПРОВОЂЕЊА ПРОГРАМА

РАС креира Програм и утврђује критеријуме, документацију и механизме за имплементацију.

РАС расписује јавни позив за учешће у Програму и објављује оглас у најмање једном штампаном медију који се дистрибуира на целој територији Републике Србије и на сајту РАС. Јавни позив садржи информације о Програму: податке о висини средстава која се додељују, услове за подношење пријаве, као и адресе РАС и акредитованих регионалних развојних агенција које учествују у спровођењу Програма.

Захтеви са пратећом документацијом подносе се акредитованим регионалним развојним агенцијама. Акредитоване регионалне развојне агенције промовишу Програм, пружају информације и стручну помоћ у припреми документација за учешће у јавном позиву и врше пријем захтева са пратећом документацијом које сукцесивно прослеђују у РАС.

Директор РАС решењем образује Радну групу и Комисију за преглед и оцењивање предлога пројеката корисника у оквиру Програма. Проверу формалне исправности поднетих пријава, претходну анализу предмета и припрему за рад Комисије врши Радна група. Комисија разматра приспеле пријаве и документацију, суштински прегледа, оцењује, бодује и селекује пријаве према утврђеним критеријумима. Комисија врши преглед пријава по њиховом приспећу, једном недељно почевши од 24. маја 2016. године. Комисија даје предлог одлуке директору РАС. Предлог Комисије базира се на броју бодова у складу са дефинисаним критеријумима.

Директор РАС доноси коначну одлуку о одобравању/одбијању/одбацивању пријава. РАС доставља одлуку о одобравању средстава изабраним корисницима, а затим их позива да приступе потписивању уговора. Уговором се прецизирају сва права и обавезе за реализацију пројекта, намена средстава по пројектним активностима, начин извршавања обавеза, рок, извештавање о реализованим активностима и начин плаћања.

Изабрани корисници, по реализацији одобрених активности, достављају РАС Извештај о реализованим активностима и пратећу документацију у складу са Уговором. РАС, по извршеној анализи извештаја, задржава право да кориснику средстава који поднесе непотпун извештај или на било који други начин не испуни уговорне обавезе, не исплати средства предвиђена Уговором.

Ако пријава није поднета у складу са Јавним позивом и ако уз пријаву нису поднети сви потребни документи предвиђени програмом, Комисија је одбацује као **непотпуну** и о томе обавештава подносиоца пријаве у року од 15 дана од дана доношења одлуке.

Ако подносилац пријаве не испуњава услове прописане Програмом, Комисија одбацује пријаву као **недопуштenu** и о томе обавештава подносиоца пријаве у року од 15 дана од дана доношења одлуке.

Подносиоцу пријаве која је благовремена, потпуна и допуштена, Комисија доставља образложено обавештење о одбијању или одобравању средстава у року од 15 дана од дана доношења одлуке.

Критеријуми одабира пријава

Максималан број бодова је 100. Средства се додељују привредним субјектима и кластерима који на основу оцене Комисије добију минимум 60 бодова. Средства ће се додељивати према редоследу пристизања пријава док се не утроше. Захтеви привредних друштва/предузетника/кластера, који се не квалификују за доделу средстава због

недовољног буџета Програма, биће стављени на резервну листу која ће се активирати уколико се накнадно стекну одређени услови (неки од услова):

- у случају да приликом потписивања уговора о додели бесповратних средстава са РАС неко од изабраних кандидата одустане;
- уколико се обезбеде додатна средства за реализацију Програма.

Кандидати са резервне листе, у складу са претходним, а према оствареном броју бодова, ће бити позвани да приступе потписивању уговора о додели бесповратних средстава са РАС.

Комисија ће на основу критеријума, броја пријава, тражених средстава и укупно расположивих средстава, утврђивати проценат учешћа у вредности пројекта, са максималним износом до 50% од укупног износа оправданих трошкова пројекта без ПДВ. У случају одустајања привредних субјеката или кластера којима су одобрена бесповратна средства из Програма, Комисија ће накнадно одобравати средства према утврђеној резервној листи, као и по основу прихваћених приговора.

Право на доделу средстава немају привредна друштва и кластери, који су са реализатором активности повезани у смислу заједничке власничке или управљачке структуре.

Потпуне, допуштене и благовремено достављене пријаве оцењују се у складу са Програмом и Јавним позивом према следећим критеријумима:

Оцена приложеног пројекта за ММСП		
Критеријуми	Категорије	бр. бодова
1. Значај активности бодује се у складу са утицајем на повећање конкурентности на међународном тржишту	мали	5
	средњи	15
	велики	30
максималан број бодова:		30
2. Продуктивност - мери се односом укупног годишњег прихода ММСП и броја запослених у години која претходи подношењу пријаве. Граничне вредности за сваку од категорија утврдити ће се на основу просечне вредности поднетих пријава пристиглих до првог заседања Радне		5
		7
		9
		13
		16
		18

групе		
максималан број бодова:		18
3. Економичност - мери се односом укупног годишњег прихода и расхода према показатељима из Биланса успеха за 2015. годину. Граничне вредности за сваку од категорија утврдити ће се на основу просечне вредности поднетих пријава пристиглих до првог заседања Радне групе		5
		7
		10
		13
		16
		18
максималан број бодова:		18
4. Број запослених на дан 31.12.2015. (подаци из Статистичког извештаја за 2015. годину)	0	0
	1 - 4	5
	5 - 9	7
	10 - 19	9
	20 - 34	13
	35 - 49	17
	50 и више	19
максималан број бодова:		19
5. Остварен раст индикатора пословања	продуктивност	
	2015/2014 < 1	0
	2015/2014 = 1	2
	2015/2014 > 1	5
	економичност	
	2015/2014 < 1	0
	2015/2014 = 1	2
	2015/2014 > 1	5
	број запослених	
	2015/2014 < 1	0

	2015/2014 = 1	2
	2015/2014 > 1	5
максималан број бодова:		15

Оцена приложеног пројекта за велика предузећа		
Критеријуми	Категорије	бр. бодова
1. Значај активности, бодује се у складу са утицајем на повећање конкурентности на међународном тржишту	мали	5
	средњи	15
	велики	30
максималан број бодова:		30
2. Продуктивност - мери се односом укупног годишњег прихода ММСП и броја запослених у години која претходи подношењу пријаве. Граничне вредности за сваку од категорија утврдити ће се на основу просечне вредности поднетих пријава пристиглих до првог заседања Радне групе		5
		7
		10
		13
		17
		19
максималан број бодова:		19
3. Економичност - мери се односом укупног годишњег прихода и расхода према показатељима из Биланса успеха за 2015. годину. Граничне вредности за сваку од категорија утврдити ће се на основу просечне вредности поднетих пријава пристиглих до првог заседања Радне групе		5
		7
		10
		13
		17
		19

максималан број бодова:		19
4. Број запослених на дан 31.12 .2015. (подаци из Статистичког извештаја за 2015. годину)	250 - 350	5
	351 - 450	10
	451 - 550	15
	551 и више	20
максималан број бодова:		20
5. Остварен раст индикатора пословања	продуктивност	
	2015/2014 < 1	0
	2015/2014 = 1	2
	2015/2014 > 1	4
	економичност	
	2015/2014 < 1	0
	2015/2014 = 1	2
	2015/2014 > 1	4
	број запослених	
	2015/2014 < 1	0
	2015/2014 = 1	2
	2015/2014 > 1	4
максималан број бодова:		12

Оцена приложеног пројекта за кластере		
Критеријуми	Категорије	бр. бодова
1. Значај активности, бодује се у складу са утицајем на повећање конкурентности на међународном тржишту	мали	5
	средњи	15
	велики	30
максималан број бодова:		30
2. Укупан број чланица кластера	мање од 20	5
	20 - 50	10

	51 и више	15
максималан број бодова:		15
3. Број чланица кластера које учествују у пројекту	1 - 4	0
	5 - 10	10
	11 и више	15
максималан број бодова:		15
4. Број запослених у привредним друштвима члановима кластера учесницима на пројекту на дан 31.12.2015.	мање од 100	5
	100 - 199	10
	200 - 299	15
	300 и више од 300	20
максималан број бодова:		20
5. Подршка локалних самоуправа, регионалних развојних агенција и других субјеката локално економског развоја који учествују у поднетом пројекту	0 - 2	0
	3 - 5	10
	6 и више	20
максималан број бодова:		20

Поступак по приговору

Учесници у поступку доделе средстава имају право приговора. Приговор се подноси у року од осам дана од дана пријема образложеног обавештења о резултатима поднетог захтева и то Сектору за управљање пројектима - Комисији. Директор РАС, узимајући у обзир извештај Комисије, као првостепеног органа, одлучује о приговору у року од 15 дана од дана пријема приговора.

НАЧИН ПРИЈАВЉИВАЊА

Програм, Упутство, правила за оцењивање, пријава и други пратећи обрасци доступни су на електронским странама РАС, на адреси **www.ras.gov.rs** и у штампаном облику у акредитованим регионалним развојним агенцијама. Пријаве са свим пратећим обрасцима и документацијом се подносе лично или препорученом поштом акредитованим регионалним развојним агенцијама, са назнаком: **Пријава на јавни**

позив за учешће по Програму подршке интернационализацији привредних субјеката, предузетника и кластера у 2016. години.

За детаљније информације можете се обратити Развојној Агенцији Србије, улица Ресавска 13-15, 11000 Београд на office@ras.gov.rs